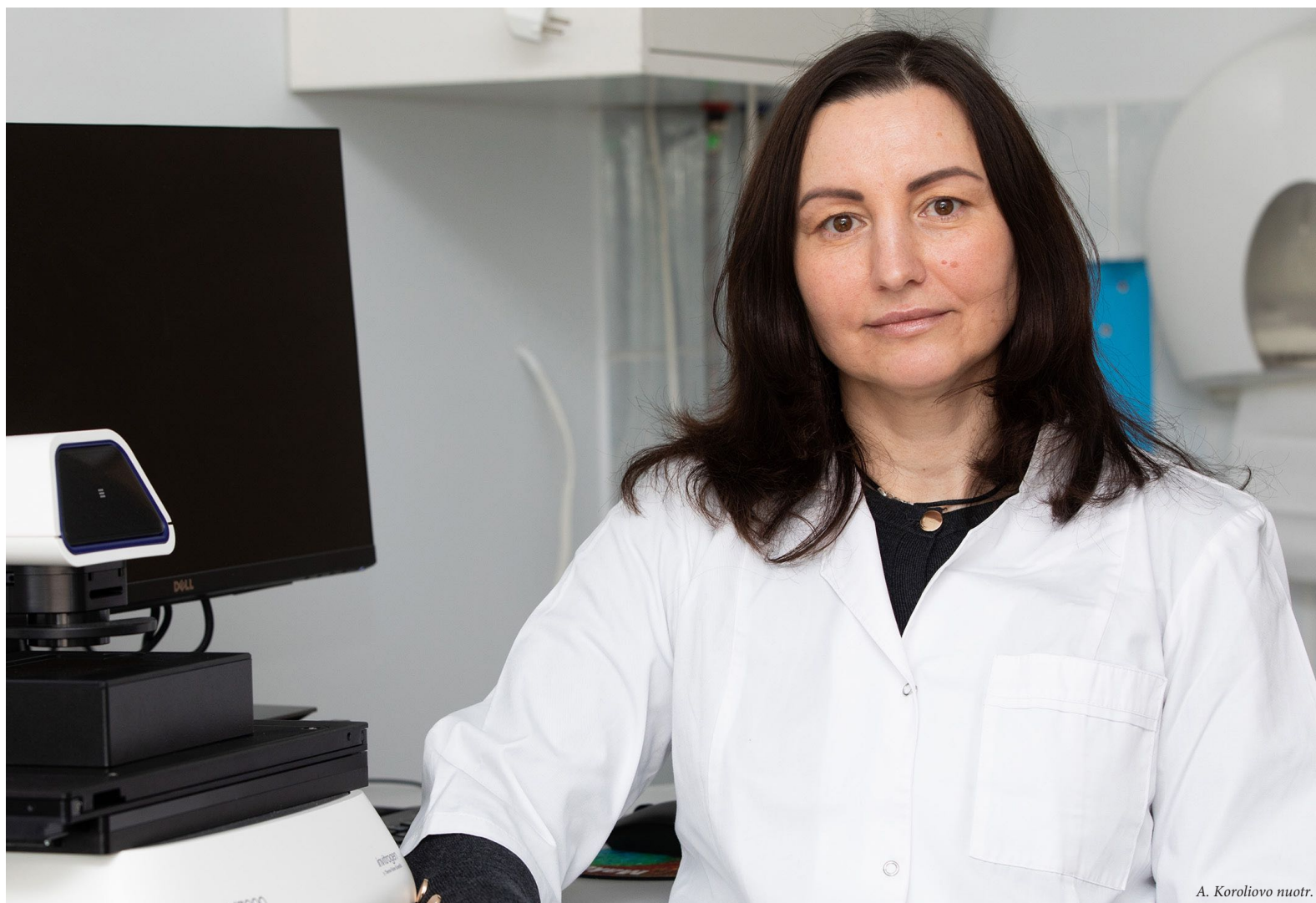

A. Koroliovo nuotr.

Karo poveikį imunitetui tyrinėjusi mokslininkė iš Ukrainos: „Nuo to, kaip baigsis šis karas, priklauso labai daug ateities“

»2

Inovatyvi tulžies
akmenų šalinimo
procedūra

»5

Kelias į tarpkultūrinę draugystę – per virtuvę ir liaudies muziką

»9

Naujas gydymo būdas plautinei hipertenzijai gydyti

»10

Mielieji akušeriai,

Jūsų darbas – stebuklingas.

Jūs pirmieji prisiliečiate prie naujos gyvybės, išgirstate pirmąjį kūdikio verkimą, pasveikinate ką tik tapusius tėvus.

Ačiū už Jūsų atjautą, švelnumą, sugebėjimą nuraminti būsimas mamas sunkiomis ir ypatingai jautriomis akimirkomis. Jūs esate neatsiejama ligoninės dalis, kurioje prasideda gyvenimo kelio pradžia.

Sveikinu su Tarptautine akušerių diena!

Kauno klinikų generalinis direktorius prof. habil. dr.

Renaldas Jurekavičius

Akušeriai – neatsiejama modernios ligoninės dalis

Akušeriai – gydytojų komandos dalis, savarankiški sveikatos priežiūros specialistai, mažos rizikos nėštumo, gimdymo ir pogimdyminio periodo sveikatos sistemos atstovai. Pasak Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos vadovo prof. Mindaugo Kliučinsko, akušerio specialybė tiesiogiai siejama su reprodukcinio amžiaus moters bei ankstyvojo periodo naujagimio sveikatos priežiūra.

„Džiugu, kad nuo 2012 m. mūsų klinikoje akušeriams patikėjus daugiau savarankiškumo, išaugo jų žinios, įgūdžiai ir pasitikėjimas. Jie sėkmingai savarankiškai prižiūri mažos rizikos nėščiąsias, padeda ir priima gimdymus bei vykdo pagimdžiusių moterų priežiūrą, – sako prof. M. Kliučinskas. – Kadangi studijų metu teko dirbti akušeriu, gerai suprantu, kokį didelį darbą jie atlieka ir kiek dar daug galėtų daryti. Todėl nuoširdžiai dėkoju visiems akušeriams, sąžiningai vykdančiams ir vykdančioms savo pareigą padėti nėščiosioms ir gimdyvėms.“

Gegužės 5 dieną minima Tarptautinė akušerių diena. Kalbamės su Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos Gimdymo skyriaus vyr. akušere-slaugos administratore Virginija Stankevičiute ir Moterų konsultacijos akušere Ernesta Sakalauskiene apie akušerių darbo svarbą ir vaidmenį sveikatos priežiūros sistemoje.

Kuo svarbus akušerio vaidmuo sveikatos priežiūros sistemoje?

E. S. Nėštumo laikotarpiu moters tampa ypač jautrios, nuolat nerimauja dėl savo ir vaisiaus būklės. Labai svarbu, kad kiekviena moteris nuo pat nėštumo pradžios žinotų, kad akušeriai iki nėštumo ir visą nėštumo laikotarpį gali konsultuoti įvairiais klausimais, padėti pasiruošti gimdymui ir žindymui, įveikti šiuo svarbiu gyvenimo laikotarpiu kylančias baimes.

4»

Karo poveikį imunitetui tyrinėjusi mokslininkė iš Ukrainos: „Nuo to, kaip baigsis šis karas, priklauso labai daug ateities“

1 » Kone paskutinę minutę ištrūkusi iš Rusijos kariuomenės apgulto ir naikinamo Mariupolio, mokslininkė Svitlana Boieva su dukrele rado svetingą pastogę Kaune.

Pastaruosius penkerius metus Ukrainoje, Donecko srityje, mokslininkė tyrė, kokį poveikį karas turi žmogaus imuninei sistemai.

Šiuos tyrimus vykdžiusi Donecko nacionalinio medicinos universiteto mokslininkų grupė, tapusi karo pabėgėliais, pasklido po įvairias Europos šalis. Apie nespėjusius pasitraukti iš Mariupolio kolegas žinių beveik nėra, kai kurie žuvo. Šiandien doc. S. Boieva Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Kardiologijos institute įsisavina naujus tyrimo metodus ir tikisi, kad galės grįžti prie nutrūkusio savo mokslo darbo.

Rasa Masiokaitė

Komunikacijos tarnybos Vidinės ir išorinės komunikacijos skyriaus išorinės komunikacijos specialistė

„Tyrėme imunitetą ir savijautą žmonių, gyvenusių karo sąlygomis – dabar karą išgyvena visa mūsų šalis. Galbūt kada nors bus tikslinga tyrimus išplėsti – bet pirmiausia reikia nugalėti“, – sako pašnekovė.

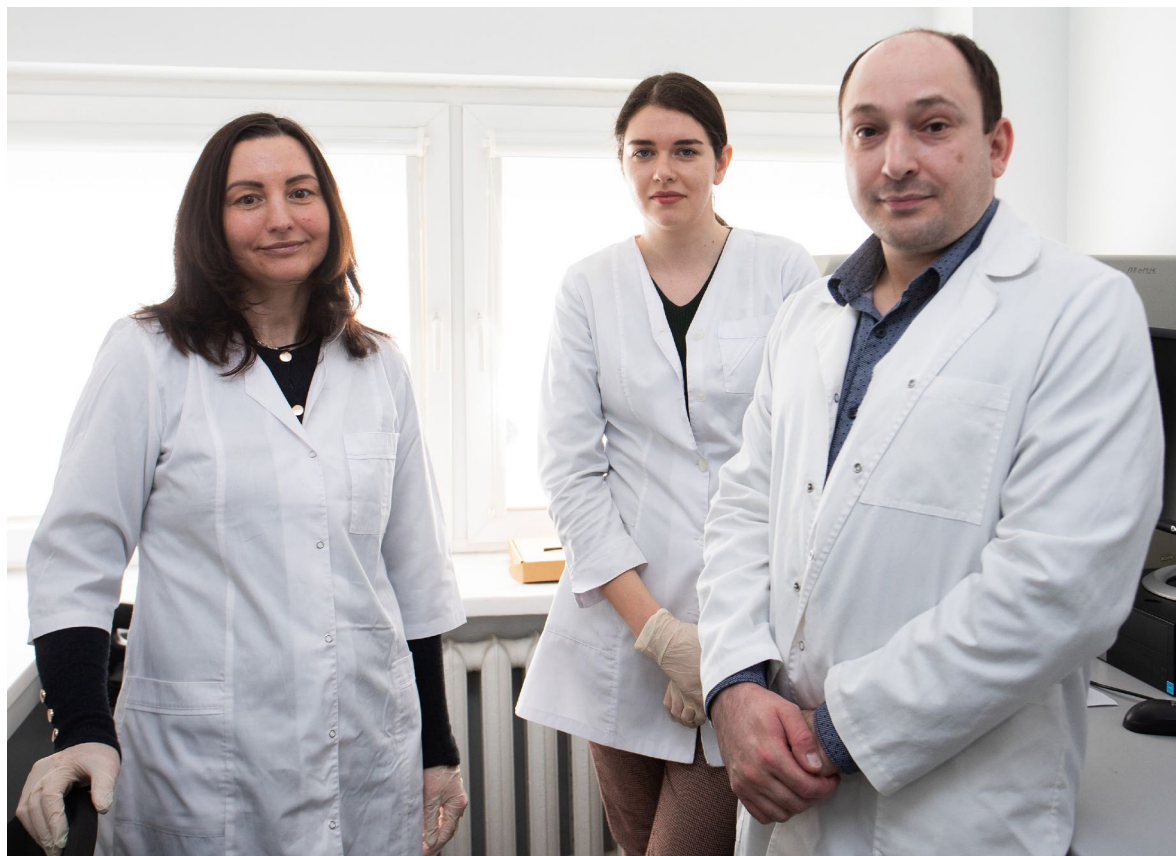
Tyrimo rezultatai – iškalbingi

Prie įkūrimo šimtmečio artėjantis Donecko nacionalinis Maksimo Gorkio medicinos universitetas (DonNMU), prasidėjęs 2014 m. karui ir daliai srities atsidūrus vadinamojoje Donecko liaudies respublikoje, buvo perkeltas į Ukrainos kontroliuojamą teritoriją ir tęsė veiklą Kramatorske.

Šiame universitete S. Boieva prieš 12 metų apgynė disertaciją ir dirbo Virusologijos, mikrobiologijos ir imunologijos katedros docente. 2018 m. Donecko nacionalinis Maksimo Gorkio medicinos universitetas atidarė trečiąjį medicinos fakultetą Mariupolyje, ir mokslininkė su šeima persikėlė į šį miestą.

Kadangi Ukrainoje karo veiksmai tęsiasi nuo 2014 metų, pastaruosius penkerius metus DonNMU mokslininkų grupė tyrinėjo, kokį poveikį karo sąlygos turėjo sąlyginai sveikų įvairaus amžiaus gyventojų imuninei sistemai.

„Karo pabėgėlių natūrali imuninė apsauga buvo smarkiai sumažėjusi, ir pirmiausia ląstelių lygyje. Funkciniai tyrimai parodė, kad šių žmonių širdies ir kraujagyslių bei kvėpavimo sistemos būklės rodikliai taip pat buvo gerokai žemesni už normą.

■ Doc. Svitlana Boieva su kolegėmis: LSMU Kardiologijos instituto Molekulinės kardiologijos laboratorijos doktorante Ieva Čiapiene ir doc. dr. Vaciu Tatarūnu.

A. Koroliovo nuotr.

Imuninės sistemos būklei neabejotinos įtakos turėjo patirtas stresas, depresija. Karo pabėgėliams diagnozuota hipovitaminozė, vitamino A trūkumas, kai kuriems – avitaminozė, sveikatos būklei įtakos turėjo ir prastos socialinės sąlygos“, – iškalbingus tyrimo rezultatus prisiminė doc. S. Boieva.

Teko kirsti ugnies sieną

Apie vasario 24-ąją, kai Ukrainoje prasidėjo karas ir Mariupolyje pasigirdo sprogimai, moteris iki šiol negali kalbėti be didžiulio jaudulio.

Kaip tyčia, tomis dienomis jos vyras buvo išvykęs į Kramatorską. Automobiliumi nuo vieno miesto iki kito – maždaug 5 valandos kelionė, tačiau Mariupolio prieigose jau vyko aršūs mūšiai, tad pasiekti šeimą jam pavyko tik po paros.

„Dar ir tada neplanavome iš-

vykti. Tačiau jau trečiąją karo dieną vyro bendradarbiai perspėjo, kad padėtis grėsminga, jei nevyksime tuojau pat – nebeišvažiuosime visai. Paskubomis susidėję daiktus, automobiliais išvykome Žaporizės link. Berdianskas jau buvo smarkiai bombarduojamas, prasmukti pavyko per stebuklą. Sustojome priešais ugnies sieną – dar sudvejojau, vyras sako: važiuojam, atgal kelio nėra. Taip ir prasmukome. Važiavome į niekur, tiesiog kur akys vedė“, – pasakojo S. Boieva.

Ivano Frankivske šeima prisiglaudė vyrų vienuolyne, bet po savaitės karo pabėgėlių srautas labai išaugo, vienuolyne tapo ankšta. Mokslininkė parašė į Lietuvos sveikatos mokslų universitetą, prašydama priimti karo laikotarpiui, netrukus gavo teigiamą atsakymą, ir galų gale su devynerių metų dukrele Nona atvyko į Kauną. Vyras liko Ukrainoje.

Iš karo siaubo ištrūko ne visi mokslininkai

Medicinos fakultetui Mariupolyje pastaraisiais metais buvo skiriama daug lėšų, jis buvo sparčiai modernizuojamas, pastatyti du nauji korpusai. Fakultete liko daugybės studentų dokumentai. Žvelgiant į suniokoto miesto nuotraukas, tenka susitaikyti su mintimi, kad visa tai sunaikinta.

Moteris pasakojo, kad karo pradžioje spėjo išvykti ir daugiau mokslininkų – deja, ne visi.

Mokslo darbuotojus iš Kramatorsko fakulteto evakuoti spėjo, ir šiuo metu jie skirtingose vietose – Vokietijoje, Lenkijoje ar Austrijoje, Priekarpės kalnuose. Mariupolis buvo apsaustas labai greitai, ryšio nėra, daugelio mokslininkų likimas iki šiol nežinomas.

Iš kitų kolegų S. Boieva pasakojo išgirdusi, kad žuvo Biologijos katedros profesorius Olegas Fedoto-

Karo pabėgėlių natūrali imuninė apsauga buvo smarkiai sumažėjusi, ir pirmiausia ląstelių lygyje.

vas, ir jo netgi negalėjo palaidoti. Tik paliko raštelį kišenėje, kad vėliau galėtų atpažinti.

Universitete – naujos galimybės

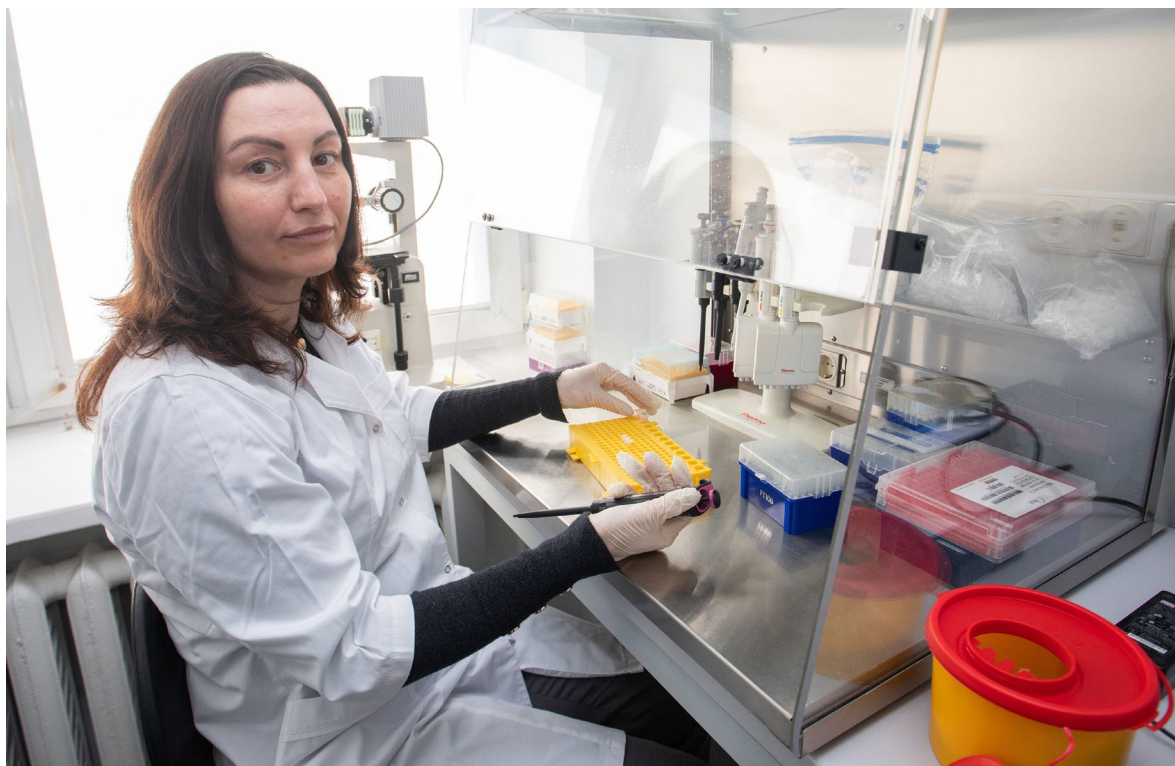
Mokslininkė su dukrele savo namuose apgyvendino LSMU profesorės Vaiva ir Vita Lesauskaitės. Pašnekovė labai vertina visą patirtą pagalbą, paramą.

„Lietuva, Kaunas, Universiteto darbuotojai mus priglaudė labai šiltai ir svetingai. Sąlygos puikios, aplinkui – geranoriški, nuoširdūs žmonės, širdis tokia pilna dėkingumo, kad net žodžiais sunku išreikšti. Kaune pasidairius, palaikymas Ukrainai jaučiasi visur. Taip širdingai atjausti geba tautos, kurių likimas panašus“, – kalbėjo S. Boieva.

Dukrelė Nona jau apsipranta Kauno A. Puškino gimnazijoje. Šiuo metu S. Boieva – Mariaus Jakulio Janson (MJJ) fondo stipendininke, dirba LSMU MA Kardiologijos instituto Molekulinės kardiologijos laboratorijoje mokslo darbuotoja.

Moteris linki, kad niekam daugiau netektų patirti to, ką šiandien išgyvena nuo okupantų besiginanti Ukraina, ir kupina vilties su šeima taikiai gyventi ir tęsti darbus savo tėvynėje.

„Dabar labai daug ateities priklauso nuo to, kaip baigsis karas Ukrainoje“, – sako Svitlana Boieva.

Apdovanojimas už nenuilstamą darbą pandemijos metu

Ketvirtadienį Kauno m. savivaldybė Kauno klinikoms įteikė apdovanojimą už nenuilstamą darbą ir pagalbą, kovojant su COVID-19 pandemija. Reikšmingą apdovanojimą atsiėmė Kauno klinikų gydytojas, Kauno regiono COVID-19 ligos valdymo grupės vadovas doc. Vaidotas Gurskis.

Kauno klinika nuo 2020 metų pavasario buvo įstaiga, organizuojančia COVID-19 liga sergančių pacientų gydymą visame Kauno regione. Kasdien Kauno klinikų komanda peržiūrėjo Kauno regiono ligoninių lovų užimtumo rodiklius, pacientų srautus, personalo pajėgumus ir pagal tai priiminėjo sprendimus, kad pandemijos metu būtų užtikrinamas ne tik COVID-19 pacientų gydymas, bet ir planinių paslaugų teikimas pacientams, į ligonines patenkantiems dėl kitų priežasčių.

Kauno m. sav. fotoinf.

Kauno klinika nuo 2020 metų pavasario buvo įstaiga, organizuojančia COVID-19 liga sergančių pacientų gydymą visame Kauno regione.

■ Kauno regiono COVID-19 ligos valdymo grupės vadovas doc. Vaidotas Gurskis (dešinėje).

Kauno m. savivaldybės nuotr.

Apdovanoti nusipelnę Lietuvos gydytojai

Gegužės 4 d., po dvejų metų pertraukos, vyko tradiciniai Sveikatos apsaugos ministerijos organizuojami nusipelnusių Lietuvos medikų apdovanojimai.

Už sunkų ir pasiaukojantį darbą bei nuopelnus sveikatos apsaugos sistemai, taip pat kovą su COVID-19 pandemija sveikatos apsaugos ministras dr. Arūnas Dulkys garbės ženklus įteikė dviem Kauno klinikų medikams.

Kauno klinikų Endokrinologijos klinikos gydytojui endokrinolo-

gui Vladimirui Petrenko suteiktas Nusipelnusio Lietuvos gydytojo vardas, o Kauno klinikų COVID-19 ligos Antrojo skyriaus vyr. slaugytojai-slaugos administratorė Jolantai Litvinienė – Nusipelnusios Lietuvos slaugytojos vardas.

Sveikatos apsaugos ministerijos inf.

■ Kauno klinikų Endokrinologijos klinikos gydytojas endokrinologas Vladimiras Petrenko (kairėje).

■ Kauno klinikų COVID-19 ligos Antrojo skyriaus vyr. slaugytoja-slaugos administratorė Jolanta Litvinienė (kairėje).

Luko Balandžio/BNS nuotr.

Sveikatos apsaugos ministerijos nuotr.

Akušeriai – neatsiejama modernios ligoninės dalis

1» Nuo pat pirmųjų akimirų, kai moteris atvyksta žinodama apie nėštumą, akušeris yra vienas iš komandos narių, kuris privalo būti atsakingas ne tik už nėščiąją, bet ir už būsimą kūdikį. Labai svarbu, kad jau pirmojo vizito metu visa informacija apie nėštumą būtų pateikiama aiškiai, konkrečiai ir tinkamu laiku. Taip nėštumo eigoje yra išvengiama įvairių nesusipratimų, sumažinamas nėščiosios ir jos artimųjų nerimas įvairiose situacijose. Akušerio vaidmuo yra svarbus kiekviename moters gyvenimo ir šeimos planavimo etape ir padeda užtikrinti saugumo jausmą nėštumo, gimdymo ir pogimdyminiu laikotarpiu.

V. S. Akušerijos sritis unikali, nes mes slaugome ir prižiūrime iš karto dviejų žmonių gyvybes ir jų sveikatą. Mes rūpinamės tiek mamos, tiek dar gimšančio kūdikio sveikata. Atėjusios nėščiosios į gydymo įstaigą turi daug vilties, tačiau ir daug baimių. Esant sklandžiai nėštumo eigai, nesusidūrus su patologijomis, moterys būna nusi-teikusios optimistiškai. Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinika yra Perinatologijos centro dalis, trečio lygio gydymo paslaugas teikianti įstaiga, todėl dažniau čia atvyksta nėščiosios ir gimdyvės, kurioms nustatyta moters ar vaisiaus patologija. Pacientės baiminasi tiek dėl savo, tiek dėl gimšančio naujagimio sveikatos. Su šiomis moterimis daugiau laiko praleidžiantys akušeriai turi daug dėmesio skirti bendravimui, nuraminimui ir paguodai. Šiai profesijai reikalingas pašaukimas. Akuše-

Į Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos bei Neonatologijos klinikos yra Kauno perinatologijos centro sudėtinė dalis. Perinatologijos centruose teikiama aukščiausio – trečio lygio sveikatos priežiūros paslaugos gimdyvėms ir naujagimiams. Kauno perinatologijos centras – didžiausias perinatologijos centras Lietuvoje. Jame gydomi pacientai iš Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių. Čia kiekvienais metais gimsta apie 3300 naujagimių, iš jų – apie 500 neišnešiotų. 2021 metais Akušerijos ir ginekologijos klinikoje gimdė 3098 moterys, gimė 3230 naujagimių.

riai turi pasižymėti emociniu stabilumu, greita reakcija ir ryžtu, empatija bei turėti stiprią vidinę motyvaciją.

Kaip akušerių vaidmuo pasikeitė pandemijos laikotarpiu?

V. S. Pandemijos laikotarpis pareikalavo iš akušerių dar didesnio susitelkimo, empatijos. Pandemijos pradžioje, kai dar tik susidūrėme su virusu, lydinčio asmens palatoje kartu su gimdyve nebuvo, todėl akušeris tapo vieninteliu žmogumi, palaikančiu moterį svarbiausią jos gyvenimo akimirką. Vėliau, leidus būti ir lydinčiam asmeniui, dirbti tapo lengviau, tačiau dažnai moterys bijodavo viruso grėsmės, todėl dar daugiau laiko skirdavome bendravimui ir nuraminimui.

E. S. Akušerio vaidmuo pandemijos laikotarpiu įgavo dar daugiau prasmės šių dienų sveikatos priežiūros sistemoje. Nėštumo, gimdymo ir pogimdyminiu laikotarpiu moterims ypač svarbus artimųjų buvimas kartu, palaikymas ir pagalba. Pandemijos laikotarpiu daugeliu atvejų pacientei artimųjų buvimą šalia ir visokeriopą pagalbą pakeitė ir užti-

krino akušeriai. Ši pandemija tik dar kartą patvirtino, koks svarbus ir reikalingas akušerio vaidmuo moteriai nėštumo, gimdymo ir pogimdyminiu laikotarpiu.

Kiekvienoje situacijoje, tiek džiaugsmo, tiek nerimo ar jaučiant baimės ir nežinomybės jausmą – akušeris yra ir buvo tas asmuo, kuris kartu su moterimi išgyvena kiekvieną jos emociją, komunikuoja, palaiko, nuramina ir sprendžia iškilusius klausimus. Profesionalūs akušeriai geba ne tik prižiūrėti nėštumą, priimti gimdymą, suteikti sveikatos priežiūros paslaugas moteriai ir naujagimiui po gimdymo, bet ir puikiai išmano bendravimo ypatumus, kiekvienoje situacijoje atranda tinkamą sprendimą, o prireikus organizuoja kitų specialistų pagalbą.

Su kokiais kasdieniais iššūkiais susiduria akušeriai savo darbe?

E. S. Kiekviena diena akušerijoje yra iššūkis, nes nėra vienodų nėštumų, vienodų gimdymų, kaip ir nėra vienodų besilaukiančių moterų ar jų artimųjų. Visos jos skirtingos, o siekiant sklandžios nėštumo ir gimdymo eigos, ypač svarbus akušerio ir nėščiosios tarpusavio ryšys, abipusis įsiklausymas ir noras bendradarbiauti. Kiekviena nauja pažintis, kiekvienas siekis užmegzti ryšį su moterimi bei jos artimaisiais, kurie yra neatsiejama šio proceso dalis, – iššūkis, kurį akušeriams tenka patirti kasdien. Manau, kad nuo to priklauso nemaža dalis nėštumo ir gimdymo eigos sėkmės.

■ Moterų konsultacijos akušerė Ernesta Sakalauskienė.

■ Gimdymo skyriaus vyr. akušerė-slaugos administratorė Virginija Stankevičiūtė.

Kokią pagalbą gali suteikti akušeriai?

E. S. Akušeriai nėštumo, gimdymo ir pogimdyminio laikotarpio metu siekia užtikrinti kaip įmanoma geresnius rezultatus bei motyvuoti moterį, suteikti žinių ir įgūdžių, kurie gali turėti ypatingos reikšmės nėštumo eigoje, gimdymo metu ir po gimdymo. Akušeriai moterims teikia informaciją šeimos planavimo klausimais, apie nėštumo eigą, atliekamus tyrimus ir jų poreikį, padeda pasiruošti gimdymui, konsultuoja gyvenimo, žindymo ir naujagimio priežiūros klausimais.

V. S. Didelę laiko dalį akušeriai skiria prevencijai. Jie nėščiosioms suteikia žinių apie nėštumo eigą, pasiruošimą gimdymui, mitybą, fizinį aktyvumą. Esant mažai rizikai nėštumo metu, jie dirba savarankiškai, o atsiradus ar nustačius didelę riziką, konsultuojasi ir dirba komandoje su gydytoju, kad rastų geriausią sprendimą bei teiktų saugią ir maksimaliai kokybišką pagalbą pacientėms.

Kauno klinikų inf.

Velykos Neuroreabilitacijos skyriuje

Balandžio 15 dieną Neuroreabilitacijos skyriuje vyko velykinis sveikinimas pacientams. Skyriaus kolektyvas iškilmingai su dainomis keliavo per palatas ir dalijo pacientams gardesius bei dovanėles, kuriose atsispindėjo velykinė nuotaika. Organizatoriai dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios šventės Neuroreabilitacijos skyriaus pacientams.

Kauno klinikų Reabilitacijos klinikos ergoterapeutės Rūtos Bučinskaitės fotoinf.

**Popiežius Pranciškus:
gegužės mėnesį melskimės už taiką Ukrainoje**

„Norėčiau pakviesti visus tikinčiuosius ir bendruomenes gegužės mėnesį kasdien kalbėti Rožinį už taiką. Dar kartą raginu sukurti saugius humanitarinius koridorius šio miesto plieno gamykloje įstrigusiems žmonėms. Kenčiu ir verkiu, galvodamas apie Ukrainos žmonių, ypač silpniausių, pagyvenusių žmonių ir vaikų, kančias. Taip pat ateina kraupūs pranešimai apie išvarytus ir deportuotus vaikus. Nors matome šiurpų žmoniškumo regresą, kartu su daugybe kenčiančių žmonių klausiu: ar tikrai siekiame taikos, ar norime išvengti nuolatinės karinės ir žodinės eskalacijos, ar darome viską, kas įmanoma, kad nutildytume ginklus? Prašau, nepasiduokime smurto logikai, neleiskime, kad mus įtrauktų iškreiptas ginklų naudojimo sūkurys. Eikime dialogo ir taikos keliu.“

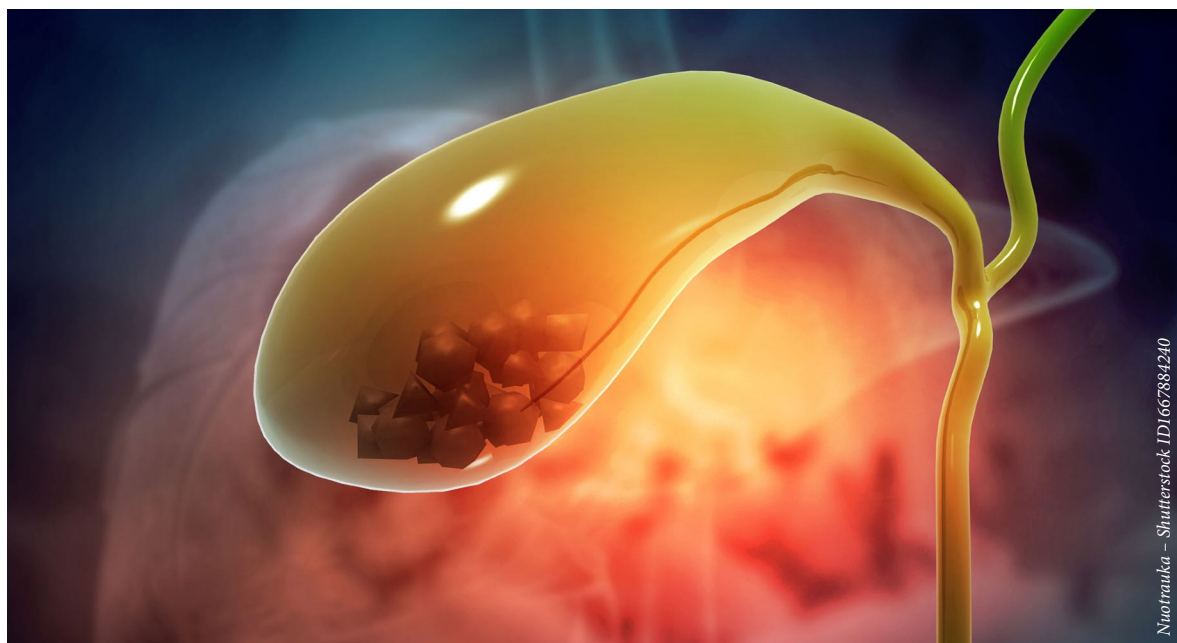
Pagarbiai kapelionas dr. mons. Artūras Jagelavičius

100
Lietuvos
universitetui
1922-2022

Atlikta inovatyvi tulžies akmenų šalinimo procedūra

Jauna mama Gabija, slaugiusi dukrą ligoninėje, pati pasijuto blogai. Grįžusi namo ji nutarė profilaktiškai apsilankyti pas šeimos gydytoją ir išsiaiškinti atsiradusio silpnumo priežastis. Šis apsilankymas moteriai tapo lemtingas. „Prieš kelis metus tulžies pūslėje turėjau akmenų, todėl gydytoja nusprendė atlikti echoskopiją, po kurios pasiūlė konsultacijai nuvykti pas chirurgą“, – prisimena Kauno klinikų pacientė.

■ Kauno klinikų Gastroenterologijos klinikos Endoskopijų skyriaus vadovas doc. Dalius Petrauskas. A. Koroliovo nuotr.

Diagnozuota tulžies latakų akmenligė

Atlikus sveikatos būklės tyrimus, Gabijai diagnozuota tulžies latakų akmenligė. Dėl akmenų dydžio jų pašalinti nebuvo galima įprastais gydymo metodais, todėl Kauno klinikose jai atlikta unikali procedūra – cholangioskopija su akmenų skaldymo lazeriu (akmenų litotripsija).

Pasak Kauno klinikų Gastroenterologijos klinikos Endoskopijų skyriaus vadovo doc. Daliaus Petrausko, cholangioskopija – tai nauja gydymo metodika, skirta tulžies ir kasos latakų diagnostikai ir gydymui. „Lankščiu endoskopu apžiūrimi latakai, įvertinami patologiniai pakitimai ir nusprendžiama, ar galima atlikti diagnostines ir gydomasias procedūras, – aiškina docentas. – Šia metodika diagnozuojami ir gydomi tulžies ir kasos latakų susirgimai:

augliai, latakų susiaurėjimai, akmenligė ir įvairios komplikacijos po operacijų, kepenų transplantacijų.“

Jis priduria, kad kitais endoskopiniais metodais tiesioginės tulžies ir kasos latakų apžiūros ir gydymų procedūrų neįmanoma atlikti. „Taikant cholangioskopijos metodiką per endoskopą įvedamas specialus kateteris su vaizdo kamera gale, taip vizualizuojami latakai, įvertinami pakitimai. Šios procedūros metu galima paimti audinio mėginius histologiniam ištyrimui, suskaldyti ir šalinti akmenis ar įvesti endoprotezus.“

Akmenys susmulkinti naudojant lazerį

Pacientei Gabijai, taikant šią procedūrą, į tulžies lataką įvestas cholangioskopas ir per jį lazerio šviesolaidis, akmenys susmulkinti naudojant lazerį. „Suskaldžius akme-

nis, juos galėjome pašalinti iš tulžies latakų. Pritaikius modernius gydymo metodus (cholangioskopiją ir lazerinę litotripsiją), pacientei akmenys tulžies latakuose pašalinti be chirurginių intervencijų. Tokiu būdu išvengta didesnės komplikacijų rizikos ir sunkesnio pooperacinio laikotarpio“, – pažymi doc. D. Petrauskas.

Šiuo metu moteris jaučiasi gerai, tolesnis gydymas jai nereikalingas. „Žinau, kad dabar esu sveikesnė. Už tai dėkoju Kauno klinikų Gastroenterologijos klinikos gydytojams, slaugytojams ir jų komandai“, – dėkoja ji.

Kauno klinikų Gastroenterologijos klinikoje per metus atliekama apie 10–15 specialių įgūdžių ir specialistų profesionalumo reikalaujančių cholangioskopijų atliekant lazerinės tulžies latakų akmenų litotripsijos (akmenų skaldymo) pro-

cedūras. Šioje klinikoje gydomi visomis virškinimo sistemos ligomis sergantys pacientai, diagnozuojamos ir konservatyviais būdais gydomos onkologinės virškinimo sistemos li-

gos. Čia taikomi visi šiuolaikiniai virškinimo ir kepenų ligų diagnostikos ir gydymo metodai, plėtojama transplantologija.

Kauno klinikų inf.

Sveikatinimo tikslus puoselėjanti tapyba

„Čia ir dabar“ yra šis tas daugiau nei tapybos darbų parodos pavadinimas. Pirmiausia tai universali dailės terapijos nuostata skatinti atsiverti meninėmis priemonėmis, išveikti tai, ką čia ir dabar patiria konkretus žmogus.

Prof. dr. Stasys Mostauskis

Pandemijos žala sveikatai

Pandemijos sąlygota izoliacija, kone dvejus metus laikiusi žmones siaurose privačios erdvės kišenėse, padarė neabejotiną ilgalaikę žalą visuomenės sveikatai. Ukrainoje kilęs siaubingas konvencinis karas, rodė visiškai neįmanomas mūsų dienomis, pratęsė šio poveikio liniją kartais sustiprindamas egzistencinio nesaugumo ir dezorientacijos jausmus. Tokiame kontekste visos priemonės, leidžiančios savarankiškai stiprinti psichinį atsparumą, yra vertos aukso.

„Čia ir dabar“ parodoje eksponuojami tapybos darbai iliustruoja būtent tokias dailės terapijos metodikas, savistabos ir saviraiškos praktikas, skatinančias galingą terapinį užtaisą turinčią emocinę ventiliaciją. Saviraiška yra tariai paprastas, bet itin efektyvus psichoterapinis įrankis, siūlantis vizualių erdvę dalytis neapdorotais, nuoširdžiais jausmais, patiriamais saviraiškos metu. Meniniai gebėjimai čia nėra svarbiausi, svarbus nuoširdus santykis savo būsenos atžvilgiu, pasitikėjimas aplinkiniais ir drąsa rodyti „tikrą“ save. Paprastai kalbant, paroda pristato sveikatinimo tikslus puoselėjančią tapybą.

Sveikatinimo tikslus puoselėjanti tapyba

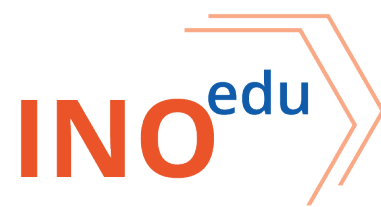
Suprantama, tarp žmogaus patiriamos emocinės būklės ir ją atliepiančios vizualios formos slypi sunkiai įvardijamas virsmo procesas, reikalaujantis tapyboje matyti autorių, jo emocinės būklės atspindį, o ne estetinius formos požymius.

» 11

EDUKACIJOS PAVASARIS 2022

Aukštojo mokslo edukacijos transformacija ir lyderystė pokyčių metu

Balandžio 25–29 dienomis vyko kasmetė universiteto Edukacijos pavasario 2022 konferencija „Aukštojo mokslo edukacijos transformacija ir lyderystė pokyčių metu“. Konferencija skirta ne tik dėstytojui, bet ir studentų kompetencijoms tobulinti. Savo patirtimi ir žiniomis dalijosi 57 novatoriai pranešėjai iš Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bei kitų mokymo įstaigų, LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovai, studentai, doktorantai, Oksfordo simuliacijų mokymo centro edukologė. 12 įtraukusių edukacinių praktinių dirbtuvių ir lektoriai profesionalai laukė aktyviai dalyvaujančių dėstytojų, kuriems rūpi, kaip kokybiškai ir inovatyviai mokyti ne tik šiandien, bet ir priimti rytojaus iššūkį.

Ilona Lukoševičiūtė-Noreikienė
Studijų centro Inovatyviosios
edukacijos skyriaus projektų
vadovė

Mokymų sesija studentams „Lyderystė pokyčių metu“ buvo orientuota į šiandienos nestabilų kontekstą ir bendrąsias kompetencijas, tokias kaip lyderystė, entreprenerystė (verslumas) ir kt. Praktinės dirbtuvės-mokymus vedė aukščiausio lygio profesionalai. Mokymai studentams buvo vykdomi įgyvendinant 2014–2020 metų Europos socialinio fondo finansuojamą projektą „LSMU studijų kokybės ir susijusių procesų gerinimas, didinant žmogiškųjų išteklių potencialą“ (Nr. 09.3.1-ESFA-V-738-04-0001).

Ar esame drąsūs keisti(s)?
Konferencijos dėstytojų motto – „Ar esame pakankamai drąsūs keisti(s)?“ Prorektorius studijoms prof. dr. K. Petrikonis, pradėjo pirmąją konferencijos sesiją „Planai ir galimybės. Kaip mokysime rytoj?“ pranešimu apie dėstytojo kompetencijas. Kartu ieškota atsakymų, kodėl aktualu ir reikalinga kalbėti apie dėstytojo profesionalo kompetencijas, koks yra tarptautinis kontekstas, kuris reglamentuoja dėstytojo kompetencijos modelį, kokios yra Europos universitetų asociacijos rekomendacijos (EUA) ir koks yra nacionalinis kontekstas, kokius reikalavimus nurodo MŠM įsakymas „Dėl aukštųjų mokyklų dėstytojų kompetencijų tobulinimo gairių patvirtinimo“ kokios gairės, tendencijos bei kokie yra mūsų universiteto strateginiai žingsniai siekiant akademinio meistriškumo. Bandėme atsakyti, kaip atrodytų ir kokią naudą teiktų dėstytojo kompetencijos el. portfe-

Konferencijos
dėstytojų motto –
„Ar esame
pakankamai
drąsūs
keisti(s)?“

lio sukūrimas ir įdiegimas? Kas sudaro idealią dėstytojo veiklą ir karjerą? Raginimas kiekvienam dėstytojui pamąstyti ir atsakyti, kodėl jis/ji yra dėstytoja? Koks jo/jos kaip dėstytojo vaidmuo mokymo procese?

Pirmoje sesijoje siekta apžvelgti Lietuvos ir pasaulines aukštojo mokslo edukacines tendencijas ir mūsų universiteto turimas mokymo(si) inovacijas. LR švietimo mokslo ir sporto ministro patarėjas A. Žalitis supažindino (toliau – MSM) su Lietuvos aukštojo mokslo aktualijomis ir tendencijomis. Doc. dr. Tomas Lapinskas dalijosi patirtimi ir įžvalgomis, kaip COVID-19 paspartino sveikatos priežiūros bei edukacijos skaitmenizavimą visame pasaulyje. Inovatyvus švietimas turi užtikrinti, kad ateinanči besimokančiųjų karta neatsidurtų skaitmeninio mokymosi vakuume, kad dabar atėjo laikas keisti mokymo(si) ir vertinimo būdus, metodus ir plėtoti aukštos kokybės skaitmeninio švietimo ekosistemą.

Dr. M. Miliušienė pristatė projekto „LSMU studijų kokybės ir susijusių procesų gerinimas didinant žmogiškųjų išteklių potencialą“ NR. 09.3.1-ESFA-V-738-04-0001 įgyvendintų veiklų rezultatus – sėkmingai įvykusius nuotolinius mokymus dėstytojams, studentams, atnaujintas

■ Prorektorius studijoms prof. dr. K. Petrikonis.

■ Prof. dr. A. Macas.

studijų programas. Informavo apie įsigytas ir planuojamas įsigyti inovatyvias mokymo(si) priemones – 3D spausdintuvą ir prieigą prie Oksfordo virtualios realybės simuliacijų mokymo aplinkos. Projektas tęsiasi ir artimiausiu metu bus kviečiami dėstytojai, studentai tobulinti kompetencijas praktiniuose mokymuose.

Inovatyvių mokymo(si) galimybių turime

Ar esame pasirengę priimti inovatyvius švietimo iššūkius? Atsakymo ieškojome kartu su įvairių novatoriškų mokymo(si) galimybių spektrą profesionalais: doc. dr. A. Gelmanu žvelgėme į simuliacijų vertę mokant gydymo meno, lektoriai A. Kriaučiūnu į interaktyvių mokymą(si) apie 3D technologiją, Oksfordo simuliacijų centro edukologė N. Ahvee į Oksfordo virtualios realybės simuliacijų mokymo aplinkos platformą, kaip reikia taikyti didžiulius duomenis medicinoje supažindino kvietinis KTU lektorius doc. dr. M. Kavaliauskas. Inovatyvių mokymo(si) galimybių turime, reikia tik mokyti jas įvaldyti ir tvariai integruoti į studijų procesą. Kas yra akademinis meistriškumas, kaip jo siekti ir kuo gali pasitarnauti InoEdu skyrius, supažindino Studijų centro va-

dovo pavaduotojas inovacijoms ir edukacijai L. Šablinskas.

Pirmąją sesiją užbaigė edukaciniai pabėgimo kambariai, kuriuose buvo sudarytos galimybės giliau susipažinti ir išbandyti naratyvinės medicinos ugdymo instrumentus sveikatos specialistų rengimui su Vilniaus kolegijos lektore dr. J. Tuitaite. Taip pat išbandyti įtraukijį mokymą(si) su virtualios realybės operacinės mokymo(si) platforma klinikiniam įgūdžiams ugdyti su doc. dr. A. Gelmanu bei dalyvauti dėstytojų grupinėje supervizijoje kaip inovatyvus posūkis profesiniam augimui su doc. dr. Rūta Butkevičienė.

Antroje sesijoje **„Realybė ir ką galima padaryti geriau. Kaip mokome dabar?“** Edukologė dr. E. Misiūnaitė-Bačiauskienė supažindino su atlikta paskaitų savianalize ir matomus mūsų dėstytojų didaktinius iššūkius. Universiteto dėstytojai kviečiami pasinaudoti ŠMSM suteikiama puikia „Skaitmeninė švietimo transformacija-EdTech“ švietimo plėtros programos pažangos priemone, skirta ne tik tobulinti skaitmeninę mokymo kompetenciją, remiantis Europos pedagogų skaitmeninių kompetencijų sistema „DigCompEdu“, bet ir atnaujin-

ti studijų dalyką jį profesionaliai suskaitmeninant. Kaip sekasi inovatyvius mokymus, su kokiais iššūkiais, sprendimais ir perspektyvomis susiduria kitos švietimo įstaigos, sutiko pasidalyti LK Karo medicinos mokymo centro viršininkas mjr. A. Žiginskas bei VGTU Akademinės paramos centro direktorė dr. G. Droessiger. Dėkojame Kalbų ir edukacijos katedros prof. dr. D. Gudaitytei už edukacinio procesų tyrimų – *docendo discimus* pristatymą.

Svarbus vertybinis ugdymas

Ar profesionalo ugdymui pakanka tik inovatyvių didaktikų, metodų, virtualių simuliacijų, išmaniųjų technologijų, programėlių, skaitmeninių auditorijų, ar svarbus vertybinis ugdymas sveikatos moksluose ir kiek skiriame jam dėmesio? Atsakymo ieškojome su doc. dr. G. Urbonu.

Ką mano studentai apie mokymą(si)? Nuoširdžiai, atvirai ir įtraukiai MF studentai R. M. Nadišauskaitė ir Y. J. Gililov kvietė keisti, nurodė pagrindinius iššūkius ir pasidalijo idėjomis, kaip pertvarkyti studijų programas, diegti standartizuotus pasaulinius mokymo metodus, gerinti praktinių įgūdžių tobulinimą.

Ką būtina žinoti moterims apie lytinių organų nusileidimą?

Lytinių organų nusileidimas – patologija, kai dėl dubens dugno silpnumo gali leisti žemyn priekinė makšties sienelė, šlapimo pūslė, gimdos kaklelis su visa gimda, užpakalinė makšties sienelė ar tiesiosios žarnos priekinė dalis. Manoma, kad su lyties organų nusileidimu susiduria maždaug kas devinta moteris. Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos gydytojas akušeris ginekologas doc. dr. Eimantas Švedas pabrėžia, kad ši patologija yra gydoma, o naujos gydymo galimybės gali dar efektyviau išspręsti šias problemas.

Kokie yra pirmieji lytinių organų nusileidimo simptomai?

Pirmųjų simptomų moteris gali ir nejausti. Dažniausiai moteris skundžiasi nežymiu tempimu pilvo apatinėje dalyje, šlapinimosi pasikeitimais: silpnesne šlapimo srove arba šlapimo nelaikymu. Kartais pacientės jaučia, kad reikia stipriau pastumti makšties sienelės ir sugrąžinti išlindantį guzelį, norint šlapintis ar tuštintis.

Kaip yra diagnozuojamas lytinių organų nusileidimas?

Pirmiausia gydytojas pasikalba su paciente ir išsiaiškina nusiskundimus. Be anksčiau minėtų simptomų, moteris skundžiasi guzelio pasirodymu pro lytinį plyšį. Jis pasirodo įvairiose situacijose: tam tikru mėnesinių ciklo metu, jei moteris nersergera mėnesinėmis, tai tam tikrose padėtyse – prausiantis, sėdantis ant tualetu. Patologijai pažengus, guzelio pasirodymas gali tapti problema šlapinantis ir tuštinantis. Pastebima, kad dėl šios patologijos moteris patiria lytinio gyvenimo nepatogumų.

Raginame pacientės drąsiai išsakyti problemas, kad gydytojas galėtų kuo tiksliau išsiaiškinti diagnozę.

Kokie yra pagrindiniai ligos rizikos veiksniai?

Lyties organų nusileidimas susijęs su visos palaikomosios dubens sistemos sutrikimu. Jį sudaro dubens raumenys, jungiamasis audinys ir kraujagyslės. Bet koks dubens jungiamojo audinio plėvės (fascijos) pažeidimas gali daryti įtaką lytinių organų nusileidimui. Šią patologiją gali sukelti gimdymai, kai gimsta stambūs kūdikiai, didelis skaičius gimdymų, dubens dugno traumas. Tačiau lyties organų nusileidimas gali būti būdingas ir negimdžiusioms moterims, pavyzdžiui, su šia problema dažniau susiduria moteris menopauzės metu.

Kokie yra patologijos gydymo būdai?

Svarbu paminėti – lytinių organų nusileidimas yra gydomas. Lengvesniais atvejais moterims gali padėti gimdos dugno raumenų

stiprinimas Kėgelio pratimais. Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikoje daugumą lyties organų nusileidimo operacijų atliekame vaginaliniu būdu, operuojant pacientės iš makšties pusės. Jaunoms moterims, norinčioms dar susilaukti vaikų, chirurginė intervencija nesiūloma, gydymas nukeliamas vėlesniam laikui. Joms siūlome reabilitaciją, dubens dugno raumenų pratimus.

Kokių yra gydymo naujovių šioje srityje?

Anksčiau neturėjome labai efektyvių operacijų, nežinojome, kaip koreguoti gimdos kaklelio ir gimdos nusileidimą, kaip tvirtinti gimdą, išvengiant makšties užsiuvimo. Teko specializuotis Prancūzijoje Europiniame laparoskopijų mokymų centre ir įvaldyti laparoskopines pilvo priėmimo operacijas. Laparoskopinės operacijos turi privalumų: operacija yra mažai invazinė, pacientės liginėje būna trumpą laiką.

Šiuo metu operacijoms naudojame labai tvirtą mersileno siūlą – 5 mm juostelę su dviem bukomis

■ Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos gydytojas akušeris ginekologas doc. dr. Eimantas Švedas

A. Koroliovu nuotr.

adatomis galuose, kurią lengvai priima organizmas. Naudojant šį siūlą lyties organų nusileidimų operacijose, kai žemyn slenka gimdos kaklelis ir gimda, bet nepažeistos užpakalinės ir priekinės makšties sienelės, apsiuvant gimdos kaklelį ir jį fiksuojant prie specialios stuburo iškyšulio dalies, gimda sėkmingai pastatoma į savo vietą. Šių operacijų efektyvumas viršija 90 proc.

Kauno klinikose sėkmingai darome operacijas dėl pasikartojančio lytinių organų nusileidimo. Operacijos vaginaliniu būdu atliekamos pasitelkiant plastinės chirurgijos operacinės technikas savais audiniais. Naudojant savus audinius, problema kartais atsinaujina, tad mersileno siūlas ir laparoskopinė technika gali efektyviau ją išspręsti.

Kauno klinikų inf.

Doktorantų pasiekimai tarptautinėje konferencijoje

Balandžio 26 d. Liubline (Lenkija) vyko 1-oji tarptautinė doktorantų konferencija **ENVIRONMENT-PLANT-ANIMAL-PRODUCT**, kurią organizavo Liublino gyvybės mokslų universiteto Doktorantūros mokykla. Konferencija vyko mišria forma.

Prof. Paulius Matusevičius
LSMU VA Gyvūnų mokslų fakultetas

JM rektorius prof. habil. dr. Krzysztof Kowalczyk, sveikindamas konferencijos dalyvius ir svečius, akcentavo Lietuvos sveikatos mokslų universiteto doktorantų dalyvavimo aktyvumą „būtent čia, Liubline – Lietuvos ir Lenkijos unijos mieste“.

Doktorantų konferencija buvo puiki galimybė pristatyti naujausius tyrimų rezultatus, keistis mokslinėmis idėjomis, mokslinių tyrimų patirtimi, taip pat užmegzti tarpdisciplininį bendradarbiavimą. Jaunieji mokslininkai savo darbus pristatė 4 mokslo sekcijose, pateikdami žodinius ir stendinius pranešimus. Konferencijos metu vyko dirbtinio intelekto konkursas, geriausiųjų žodinių ir stendinių pranešimų rinkimai-balsavimai elektronine forma mokslo sekcijų grupėse. Doktoranto Mingaudas Urbutis parengtas pranešimas užėmė antrąją vietą dirbtinio intelekto konkurse, doktorantei Dovilei Malašauskienei įteiktas sertifikatas už dirbtinio intelekto žodinį pranešimą, doktorantės Monikos Nutautaitės žodinis pranešimas pripažintas geriausiu Gyvūnų mokslų sekcijoje. Dirbtinio intelekto konkurso ir sekcijų nu-

galėtojus konferencijos uždarymo ceremonijoje pasveikino Liublino gyvybės mokslų universiteto prorektorius mokslui ir tarptautiniam bendradarbiavimui prof. habil. dr. Bartosz Sołowiej, Doktorantūros mokyklos direktorė prof. habil. dr. Katarzyna Ognik bei konferencijos organizacinio komiteto doktorantai, įteikdami diplomus ir sertifikatus palinkėję Lietuvos sveikatos mokslų universiteto doktorantams aukštų pasiekimų mokslinėje veikloje ir dėkoję už aktyvų dalyvavimą tarptautinėje konferencijoje, kuri nuo šių metų taps kasmetine.

Erasmus+ vizitas – galimybė susipažinti su Turkija ir jos universitetais

Balandžio 17 d. tarptautinių programų koordinatore Žydrė Vengalytė išvyko į darbo kelionę Turkijoje ir aplankė keturis universitetus: Yeditepe ir Acibadem universitetus Stambule bei Ankaros ir Lokman Hekim universitetus Ankaroje. Šio vizito tikslas buvo pristatyti LSMU universitetą, susipažinti su Turkijos universitetais, užmegzti tvirtus profesinius ryšius bei numatyti tolesnį bendradarbiavimą.

Autorės nuotr.

Žydrė Vengalytė

TRSC tarptautinių programų koordinatore

Pirma diena prasidėjo susitikimu su Yeditepe universiteto Tarptautinių ryšių skyriaus darbuotojais. Šio susitikimo metu Yeditepe universiteto tarptautinių programų koordinatoriai pristatė ir aprodė savo universitetą, jo miestelį. Buvo aptarti iššūkiai ir problemos, su kuriomis susiduria Yeditepe ir LSMU tarptautinių ryšių koordinatoriai. Kolegos iš Turkijos labai teigiamai atsiliepė apie LSMU Erasmus+ studentus ir paragino studentus nepraleisti progos ir atvykti mainų programai į šį universitetą. Farmacijos fakulteto prodekanė pasiūlė atvykti į LSMU ir pristatyti universitetą, fakultetą ir mainų galimybes atvykstantiems Erasmus+ studentams.

Kitas Stambulo universitetas, kurį aplankė Žydrė Vengalytė – Acibadem universitetas. Tarptautinių programų koordinatorei labai didelį įspūdį padarė šio universite-

to CASE – klinikinės simuliacijos ir pažangios endoskopinės – robotinės chirurgijos mokymo centras. CASE yra vienas išsamiausių medicinos mokymo centrų pasaulyje, kuriame yra keli skyriai ir pažangi technologinė infrastruktūra. CASE gavo „Center of Excellence“ sertifikatą, kurį CAE akademija suteikė tik dviem medicinos mokymo centrams visame pasaulyje. LSMU Erasmus+ studentų tinklo (ESN) prezidentė Granta Kleinauskaitė šiuo metu atlieka praktiką Acibadem universitete. Ji labai džiaugiasi universiteto pasirinkimu. Pasak Grantos, šiame universitete dėstytojai yra akademiškai stiprūs, profesionalūs, puikiai kalba angliškai ir yra visada pasiruošę padėti. Kalbant apie resursus, Granta sako, kad Acibadem universitetas turi vieną geriausių laboratorinių įrangų.

Ketvirtąją vizito dieną susitikome su kolegomis iš Ankaros universiteto. Kol kas LSMU turi sutartį su jų Veterinarijos ir Visuomenės svei-

katos fakultetais, tačiau Medicinos, Odontologijos ir Farmacijos fakultetai išreiškė didelį norą pasirašyti sutartis ir su jais.

Susitikimo metu buvo surengta ekskursija po universitetą ir jo prieigas. Universiteto kieme yra įrengta prieglauda benamiams šunims. Juos maitina ir prižiūri universiteto studentai ir darbuotojai.

Paskutinę komandiruotės dieną aplankytas Lokman Hekim universitetas, kuris dar nėra LSMU Erasmus+ mainų programos partneris, bet norėtų juo tapti ateityje. Susitikimo metu tarptautinių programų koordinatore Cavidan pristatė Lokman Hekim universitetą, o Žydrė Vengalytė – LSMU. Aptartos dviejų universitetų bendradarbiavimo gairės.

Šio Erasmus+ vizito metu pavyko susipažinti su Turkijos kultūra, virtuve, istorija ir architektūra. Buvo aplankytos žinomos vietos – Mėlynoji mečetė, Sofijos soboras, Didysis turgus, paragauta turkiškos arbatos, kavos ir nacionalinio deserto baklavos.

■ Su prof. dr. Muhammed Hamitoğlu iš Farmacinės toksikologijos departamento.

■ Su prof. dr. Ozge Ulker, Farmacijos fakulteto tarptautinių programų koordinatore.

Erasmus+ visit – an opportunity to learn about Turkey and Turkish universities

On the 17th of April International Programme Coordinator Žydrė Vengalytė went on an Erasmus+ work trip to Turkey where she visited four universities: Yeditepe and Acibadem Universities in Istanbul and Ankara and Lokman Hekim Universities in Ankara. The aim of this visit was to present LSMU university, to learn more about Turkish universities, to make strong professional relationships and to talk about future collaborations.

Žydrė Vengalytė

TRSC International Programme Coordinator

First on a work trip schedule was meeting with Yeditepe University International Relations Office. There was a very warm welcome from staff that included a presentation about their university, talks about issues related to Erasmus+ exchange program, and a Yeditepe university and campus tour.

Erasmus+ visit – an opportunity to learn about Turkey and Turkish universities

7» It was pleasant to hear a very positive feedback about LSMU Erasmus+ students. Our Turkish colleagues wished that more students from LSMU would come to Yeditepe university. A vice dean of pharmacy faculty proposed to come to LSMU to present what her department has to offer to incoming Erasmus+ students.

Next university to visit was Acibadem. Žydrė Vengalytė was very impressed with their clinical simulation and advanced endoscopic – ro-

botic surgery training centre (CASE). CASE is one of the most comprehensive medical training centers in the world with its accommodation of multiple departments and advanced technological infrastructure. CASE received the “Center of Excellence” certificate awarded by the CAE Academy to only two medical training centers worldwide. LSMU Erasmus+ Student Network (ESN) president Granta Kleinauskaitė is currently doing her traineeship in Acibadem University. So far, she has been very happy with her choice of

the university. According to Granta, the lecturers are academically strong, professional, speak perfect English and are always ready to help. As for the resources, Granta says that Acibadem University has one of the best laboratory equipment that she had opportunity to work with.

On the 4th day of Erasmus+ work trip there was a meeting with Turkish colleagues from Ankara University. So far LSMU has an agreement with their Ankara University's Veterinary and Public Health facul-

ties, but Medicine, Odontology and Pharmacy faculties expressed a strong wish to sign agreements with them too. During the meeting a tour of the university and its extensive gardens was organized. In one corner of the garden there was a shelter for homeless dogs. They are fed and looked after by the university students and staff.

This work trip was finished with a visit to Lokman Hekim University who is not LSMU Erasmus+ exchange program partner but would like to be one in the future.

During the meeting international programme coordinator Cavidan did a presentation about Lokman Hekim university and Žydrė Vengalytė – about LSMU. The possibility of the future collaborations between the two universities was discussed.

During this trip there was also an opportunity to learn more about Turkish culture, cuisine, history, and architecture. Famous places such as Blue Mosque, Hagia Sophia, Grand Bazar were visited, Turkish tea, coffee and baklava tasted.

Kelias į tarpkultūrinę draugystę – per virtuvę ir liaudies muziką

Tarptautinė vakarienė su lietuviškais valgiais ir LSMU užsienio bei Erasmus mainų studentais atvėrė kelią į tarpkultūrinę draugystę. LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centras (TRSC) ir Erasmus studentų tinklas (ESN LSMU) sukvietė užsienio studentus kartu paruošti ir paragauti mūsų lietuviškų, kvapais viliojančių cepelinų.

Agnė Jašauskaitė

TRSC tarptautinių programų koordinatore

Didžkukuliai, gira, obuolių sultys su krynais, kisieliui – štai toks asortimentas buvo paruoštas praėjusio penktadienio tarptautinėje vakarienėje. Užsienio studentai drauge, kaip viena komanda, skuto bulves, jas tarkavo, nusunkė, ruošė cepelinų įdarą: maltos mėsos arba varškės.

Alchemijos virtuvėje paslaptis – ne tik skoniai iš viso pasaulio, bet ir tradiciniai patiekalai bei iš kartos į kartą perduodami receptai. Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos duomenimis, lietuviai per parą suvalgo apie 250 g

bulvių, tad per metus – beveik 100 kg! Apie lietuviškas virtuvės tradicijas pasakoti daug nereikia – visi žinome, ir beveik visi mylime mūsų virtuvės pasididžiavimą – cepelinus. Susirinkusieji turėjo progą išbandyti savo skonio receptorių ragaudami šio mūsų kultūrinio paveldo. Daugeliui užsienio studentų tai buvo pirmas kartas, labai tikimės, kad ir ne paskutinis. Svečiai užsigardžia-vo lietuviška gira, kisieliu.

Kokia tarpkultūrinė vakariene be muzikos ir linksmybių?

Su liaudies muzikine kultūra, tautinės muzikos istorija užsienio studentus supažindino Kauno miesto muziejaus Edukacijos skyriaus edukatorius Saulius Lipinskas.

Piemenavimas ir sutartinės buvo pristatytos atliekant liaudies muzikos kūrinius pučiamaisiais instrumentais. Todėl studentai išvydo ne tik pačius muzikos instrumentus, bet ir patyrė liaudies muzikavimo kontekstą – per edukacinius elementus, muzikavimo pavyzdžius ir pa(s)bandymus. Susirinkusieji išgirdo skambesį originaliai pateiktų švilpukų, birbinių, trimitų, skudučių, lamzdelių, daudyčių, susipažino ne tik su augalų, bet ir su gyvūnų dalimis, kurios būdavo panaudojamos muzikavimui.

Styginius lietuvių liaudies muzikos instrumentus, reprezentuojančius šiaurės rytų aukštaičių, žemaičių, sūduvių, Mažosios Lietuvos etnografinius regionus, bandėme prisijaukin-

ti ir mes. Žinomų ir nežinomų meistrų kanklės, jų išdėstymas atspindi regioninius savitumus, istoriškumą ir kanklių vystymosi raidą. Kai kurie bendratautiniai liaudies ir pasaulio tautų muzikos instrumentai iš įvairių pasaulio šalių buvo atpažinti ir mūsų užsienio studentų.

Vakaro kulminacijai buvo pasirinktas unikalūs lietuvių tradicinės muzikos reiškiny – sutartinės. Pasak Skaidros Jančaitės, sutartinės – tai seniausia lietuvių malda, kurios metu galime prašyti, ko tik širdis geidžia. Sugiedoti sutartinę kartu su patyrusiu sutartinių atlikėju pasirodo yra visai paprasta ir tikrai įdomu, neatrasta, nauja!

Klara Möllmann (V): „Cepelinų vakaras buvo smagus! Buvo la-

bai smagu susitikti su studentais iš Ukrainos, Ispanijos, Portugalijos, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės ir kitų šalių, turint tą patį tikslą – susipažinti su naujais žmonėmis ir pažinti Lietuvos kultūrą. Galėjome aptarti savo kultūrų panašumus ir skirtumus, susijusius su maistu ir muzika, kurią patys sukūrėme tą vakarą. Mano nuomone, tai pats idealiausias būdas pažinti svetimas kultūras.“

Amalia Georgiou (V): „Susirinkę turėjome progą išbandyti pasirinktą muzikos instrumentą ir dainuoti, o paskui gaminome cepelinus. Atrodė, kad susirinkusiems kolegoms patiko ir jie daugiau sužinojo apie Lietuvos kultūrą. Renginys buvo gerai organizuotas.“

The Road to Intercultural Friendship – Through Cuisine and Folk Music

An international dinner with Lithuanian dishes and LSMU foreign and Erasmus exchange students paved the way for intercultural friendship. The LSMU International Relations and Study Center (TRSC) and the Erasmus Student Network (ESN LSMU) have invited international students to prepare and taste our Lithuanian, fragrant “Cepelinai” together.

Agnė Jašauskaitė

IRO International Programme Coordinator

Cepelinai, kvass, apple juice with cumin, lithuanian drink “kissielius” – this was the food prepared for last Friday’s international dinner. International students, together, as one team, peeled potatoes, grated, weighed them, prepared “Cepelinai” filling: minced meat or cottage cheese.

The secret of alchemy cuisine is not only flavors from all over the world, but also traditional dishes and recipes passed down from generation to generation. According to the Food and Agriculture Organization of the United Nations, Lithua-

nian eats about 250 g of potatoes a day, so almost 100 kg a year! There is not much to say about Lithuanian cuisine traditions - we all know, and almost all of us love the pride of our cuisine – “Cepelinai”. The audience had the opportunity to taste this cultural heritage of ours. For many international students, this was their first time, and hopefully not the last. The guests enjoyed Lithuanian kvass and “kissielius”.

And what kind of intercultural dinner without music and fun?

Saulius Lipinskas, an educator at the Education Department of the Kaunas City Museum, introduced international students to the history of folk music and traditional instru-

Photos – Agnė Jašauskaitė

ments. The audience listen to the sound of many traditional winds, percussion, string instruments, and got acquainted not only with the parts of the plants, but also with the parts of the animals that were used for making music. The students also had an opportunity to play with the instruments themselves and make their own music.

We learnt about the differences in folk music and in instruments, such as “Kanklės”, based on Lithuania’s ethnographic regions. By looking at kanklės one can tell about the region that it was made peculiarities, historicity, and development of kanklės development. Some of the musical instruments that were not Lithuanian but from

various other parts of the world have also been recognized by our international students.

The culmination of the evening was an introduction to a unique phenomenon of Lithuanian traditional music – “Sutartinės” (a form of song with 2 or 3 voice polyphonies). According to Skaidra Jančaitė, “Sutartinės” is the oldest Lithuanian prayer, during which we can ask whatever our heart desires. Singing “Sutartinė” with an experienced folk music artist turns out to be quite simple and interesting and exciting!

Klara Möllmann (V): “The Cepelinai evening was enjoyable! Meeting people from Ukraine, Spain, Portugal, France, the United

Kingdom and much more with the same goal of meeting new people and learning about Lithuanian culture was a lot of fun. We were able to discuss the parallels and contrasts in our own cultures as it related to the food and music, we made that evening. It was, in my opinion, the ideal approach to learn about foreign cultures in the most enjoyable way possible.”

Amalia Georgiou (V): “About 30 people showed up, we started with the music & everyone got the chance to play with an instrument and sing and then we cooked cepelinai, I think it was nice, people seemed to have fun & learned a bit more about Lithuanian culture, it was well organized.”

GEGUŽĖS 5-OJI – PASAULINĖ PLAUTINĖS HIPERTENZIJOS DIENA

Pirmą kartą Lietuvoje pradėtas taikyti naujas gydymo būdas plautinei hipertenzijai gydyti

Pacientė Rima iki retos plautinės hipertenzijos (PH) formos – plaučių arterinės hipertenzijos (PAH) diagnozės buvo sveika moteris, neturinti jokių sveikatos problemų. Netrukus po antro vaikelio gimimo ji pradėjo justti pirmuosius ligos simptomus – dusulį po fizinio krūvio, krūtinės skausmą. Šie simptomai kasdien darėsi vis stipresni. „Pirminiai tyrimų rezultatai buvo geri. Mane gydytoja apibūdino kaip jauną, sveiką žmogų, – prisimena Rima. – Aplankiusi keletą skirtingų sričių specialistų ir išgirdusi PAH diagnozę supratau, ką reiškia posakis „lyg žemė slysta iš po kojų“. Kauno klinikų Pulmonologijos klinikos gydytoja pulmonologė doc. dr. Deimantė Hoppenot teigia, kad plautinė hipertenzija neturi specifinių simptomų (dažniausiai pasireiškiantys simptomai yra dusulys fizinio krūvio metu ir bendras silpnumas), todėl visame pasaulyje nuo simptomų pradžios iki diagnozės nustatymo užtrunkama net iki 3 metų.

Gavo geriausią PAH gydymą

Rima nuo ligos diagnozės pradžios gavo geriausią tuo metu Europoje patvirtintą PAH gydymą. „Iš pradžių skirtas medikamentinis gydymas vienu, po to dvejais specifiniais PAH

gydyti skirtais geriamaisiais vaistais, o vėliau, dar labiau progresuojant ligai, gydymas sustiprintas skiriant trečiąjį poodinį vaistą – treprostinilį. Vaistas specialia automatine pompa ilgą laiką buvo skiriamas nuolatine infuzija į poodį. Šis gydymo būdas padeda iš-

laikyti ilgalaikę stabilią paciento būklę ir atitolina plaučių transplantacijos poreikį“, – aiškina docentė.

Gydymas šiuo būdu pagerino savijautą, sumažino dusulį.

» 12

Aukštojo mokslo edukacijos transformacija ir lyderystė pokyčių metu

6» Studentų pranešimą pratešę puiki diskusija apie realią naujovių integraciją universitete. Dėkojame moderatoriui dr. R. Jurkoniui už diskusiją apie vykstančius pokyčius, jų įtaką, naujovių pritaikymą ir pan., Po diplominių studijų centro dekanas prof. dr. J. Kupčinskas pasakojo, jog laukia dideli pokyčiai podiplominėse studijose, bus atnaujinamos rezidentūros studijų programos integruojant pakopinių kompetencijų modelį remiantis naujomis Europos medicinos specialistų draugijos (UEMS) rekomendacijomis ir laikantis Europos atitinkamų rezidentūros programų rengimo reikalavimų, pritaikytas elektroninis rezidentūros studijų dienynas, kuris leis dokumentuoti ir sistemaiškai užtikrinti aukštą rezidentūros studijų kokybę. Dr. D. Juodžiantė pažymėjo, jog turime puikias mokymo galimybes, tik reikia investicijų į žmogiškuosius išteklius, trūksta specialistų.

Gera paskaita paremta dialogo principu

SA prezidentė I. Petrutytė pritarė, jog pokyčiai vyksta, studentai pastebi naujas interaktyvias paskaitas. Svarbiausias siūlymas – dėstytojo ir studento abipusė pagarba, nuoširdus bendravimas. Dr. M. Miliušienė pažymėjo, jog aukštos kokybės studijas galima užtikrinti tik bendra-

darbiaujant dėstytojui ir studentui, vienas kitą gerbiant ir siekiant bendro tikslo – kompetentingo profesionalaus specialisto. Dr. A. Slapšinskaitė-Dackevičienė, rėmėsi gerą patirtimi iš įvairių kontinentų – Ispanijos, Kinijos, Taivano ir teigė – gera paskaita paremta dialogo principu, kuris sukausto dėmesį ir padeda plėtoti bendradarbiškas vertybes.

Studentė R. M. Nadišauskaitė pažymėjo, jog reikėtų pokyčių tęstinumo, o ne pavienių iniciatyvų, jeigu reikalinga pagalba, drąsiai kreiptis į InoEdu skyrių. Trūksta dėstytojų motyvacijos bendradarbiauti su studentais, siekiant mokymo(si) gerinimo. Atsiranda studentų apatija ir nusivylimas, nes noras prisidėti prie kokybiškų studijų dalykų, paskaitų, praktinių įgūdžių tobulinimo, išsakytos mintys, pasiūlymai dažniausiai būna neišgirsti. Doktorantų tarybos atstovė R. Navardauskaitė tęsė diskusiją apie doktorantūros studijas, siūlė atkreipti dėmesį į mentorystės klausimą, į doktorantų darbų rengimą ir gynimą dėl privalomo užsienio eksperto konsultanto. Remiantis Europos doktorantūros gerą patirtimi steigti doktorantūros mokyklą, skirtą formaliam, neformaliai tarpdisciplininiam bendradarbiavimui, praktinę vertę kuriantiems, inovatyviems, tęstiniais moksliniais tyrimams, projektams. Rezidentų tarybos pirmininkas M. Stonys pažy-

mėjo, jog šalia vykstančių naujovių rezidentūros studijose, dar trūksta pačių studentų atsakomybės, iniciatyvumo ir lyderystės integruojant tęstinius pokyčius.

Antra konferencijos diena vainikuota edukaciniais pabėgimo kambariais, kuriuose dėstytojai galėjo mokytis apie paskaitos pristatymo kūrimą su lektoriumi L. Leonu. Apie tai, kaip kurti H5P interaktyvų turinį Moodle kurse su dr. V. Špečauskienė, kaip integruoti į nuotolines studijas socialinių tinklų platformas kaip vieną iš inovatyvių mokymo(si) metodų su doc. dr. Lina Jankauskaitė ir E. Vaišnienė. Ar buvo įdomu ir naudinga? Tikrai taip, tik reikia įgytas žinias drąsiai pritaikyti.

Trečia konferencijos sesija „Igyvendinimas ir lyderystė. Ar esame drąsūs pokyčiams?“ buvo skirta supažindinti universiteto bendruomenę su artimiausiais fakultetų pokyčiais, planais ir jų įgyvendinimu. Apie medicinos fakulteto viziją ir planuojamus pokyčius kalbėjo fakulteto atstovai: prof. dr. A. Macas dalijosi įžvalgomis apie medicinos virtualios simuliacijos mokymosi tendencijas ir praktinio įvaldymo, vertinimo esamus ir būsimus iššūkius; apie studijų vystymo kryptis, kurios turi transformuotis, nes nėra kito pasirinkimo po COVID-19 pandemijos, supažindino dr. P. Ignatavičius; prof. dr. A. Baranauskaitė su-

pažindino su atnaujinta medicinos studijų programa, idėjomis, strateginiu įgyvendinimu; prof. dr. Ž. Dambrauskas dalijosi projekto darbo grupės rezultatais apie atnaujintą studijų programą: naujas galimybes, iššūkius. Dėkojame fakultetų dekanams doc. dr. D. Razukevičiui, prof. dr. R. Morkūnienei, prof. dr. R. Kalėdienei, prof. dr. R. Stankevičiui, prof. dr. V. Riškevičienei, prof. dr. J. Macijauskienei, kurie papasakojo universiteto bendruomenei apie savo fakultetų pokyčius, strategines kryptis, ateities planus ir suteikė galimybę pasisemti idėjų, įžvalgų, gerųjų patirčių ir norą mokytis vieniems iš kitų. dr.. Išvada – esami nauji nacionaliniai ir tarptautiniai aukštojo mokslo iššūkiai, skaitmeninė švietimo ir sveikatos priežiūros transformacija, skatina ieškoti ir įvaldyti edukacines inovacijas bei jas sėkmingai taikyti praktikoje. Akademiniis meistriškumas ir lyderystė, tai siekis, kuris padės ne tik išlikti konkurencingais, bet ir diktuoti inovatyvių ir kokybiškų studijų tendencijas bei ugdyti profesionalius ateities sveikatos priežiūros specialistus.

Trečios dienos sesiją užbaigė nuostabus pabėgimo kambarys su užsienio partnerysčių skyriaus vedėju J. Razgulynu ir 5 kurso studentė iš Tanzanijos Ilma Adil Manji apie tarptautinių studentų integraciją kaip dvikryptį eismą. Tarptautiniai

studentai susiduria su naujais iššūkiais pereinant sociokultūrinio ir psichologinio prisitaikymo prie naujos kultūrinės aplinkos proceso. Tik pasitelkiant žinias apie tarpkultūrinį bendradarbiavimą, stresinius faktorius, akulturacijos strategijas bei norą bendradarbiauti galima padėti užsienio studentams lengviau prisitaikyti/integruotis/ ir pasiekti aukštesnių studijų rezultatus.

Taigi švietimas transformuojasi siekdamas studijų kokybės, kuri priklauso ne tik nuo mokslo, technologijų, inovacijų pažangos, tarptautiškumo, virtualių simuliacijų ir mobilumo, nuotolinių mokymosi(si), socialinių medijų, išmaniųjų technologijų, nuo kintančių mokymo(si) koncepcijų, dėstytojo ir besimokančiojo vaidmenų, mokymo(si) aplinkos, vietos, formos, bet svarbiausia priklauso nuo mūsų pačių troškimo ir sugebėjimo nuolat mokytis, tobulėti, keistis ir prisitaikyti. Šis aukštojo mokslo švietimo kontekstas reikalauja keisti požiūrį į aukštojo mokslo kokybę, mokymo(si) ir vertinimo sampratą ir dėstytojų profesionalumą.

Dėkojame visiems lektoriams, konferencijos dalyviams už bendradarbiavimą, dialogą ir patirtį mokytis vieniems iš kitų. Ir tegul „pavasaris“ nelieta tik prisiminimas, bet tampa nauja pradžia.

Geriausiais linkėjimais!
[SC InoEdu komanda](#)

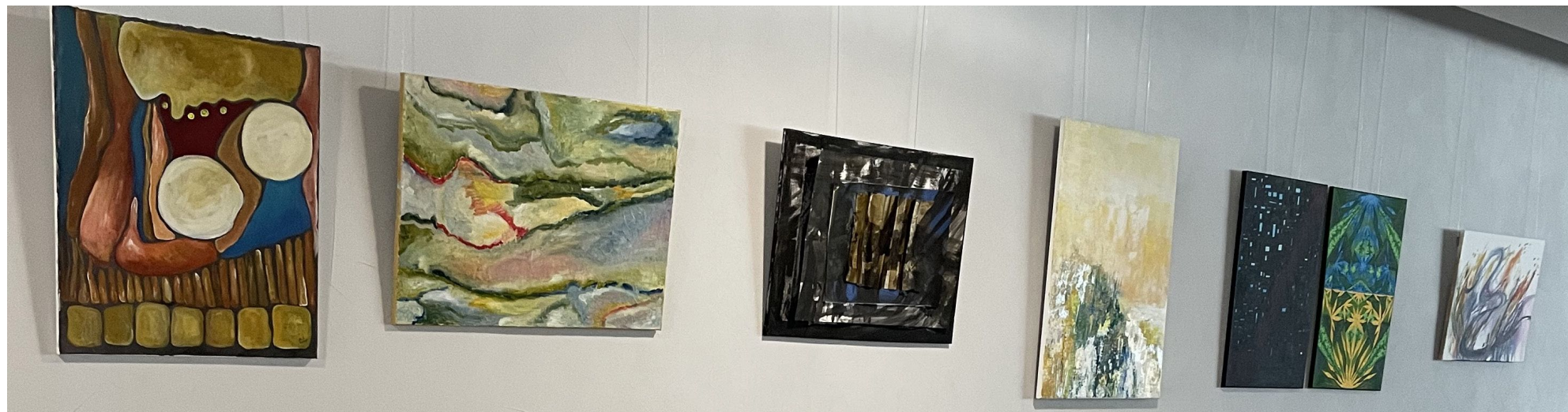
Sveikatinimo tikslus puoselėjanti tapyba

5» Kita vertus, šiandieną bet kuri meninė pastanga, netgi subordinuota medicinos reikmėms, suvokiama vengiant eliminuoti estetinį išraiškumą. Taip, dailės terapijoje neįmanoma nureikšminti terapinių saviraiškos prielaidų, saviraiškos akte jų pirmumas formos estetikos atžvilgiu neabejotinas. Tačiau įreiminta ir parodos erdvėje tinkamai išeksponuota terapinė saviraiška neišvengiamai įgyja stiprų estetinį poskonį. Juo lab kad dalis autorių yra ne tik būsimos terapeutės, bet ir profesionalios menininkės. Todėl „Čia ir dabar“ parodoje nėra akivaizdžios terapinės ir estetiškos funkcijos asimetrijos, atvirkščiai, netreniruotai akiai tai gan estetiškai sukomponuoti tapybos darbai. Tai bene įdomiausias parodos aspektas, savotiškas iššūkis žiūrovui: konkrečiuose tapybinėse kompozicijose matyti ir estetiškus, ir terapinius požymius, lukštenti tiek jų skirtis, tiek ir priklausomybės.

Mėlynai geltoni motyvai

Akivaizdu, konkretaus žmogaus emocinė būklė neišvengiamai atspindi jį supantį kontekstą, sociopolines aktualijas, o šiandieną svarbiausia aktualija yra karas Ukrainoje. Todėl paveikslų ikonografijoje neretai ryškiami mėlynai geltoni motyvai, tiesiogiai ar netiesiogiai bylojantys apie autorių empatiją ir ukrainiečių palaikymą.

Parodoje savo darbus pristato LSMU ir VDA Kauno fakulteto jungtinių magistro studijų Dailės terapijos programos specialybės dalykų dėstytoja Aušra Sebeikaitė, būsimos terapeutės, magistrantės Diana Monkevičiūtė - Rakauskienė, Daiva Rainytė, Zita Kisielienė, Monika Tekutienė, Loreta Staniukynaitė, Rasa Kirkaitė, Greta Liepinaitienė, Jūra Juknienė, Skaidrė Butnoriūtė, Virginija Jurgelevičienė, Dalia Jakubonė, Rita Kaupelienė. Parodos kuratorės – VDA Kauno fakulteto dr. Jovita Varkulevičienė ir lekt. Aušra Sebeikaitė.

Pirmą kartą Lietuvoje pradėtas taikyti naujas gydymo būdas plautinei hipertenzijai gydyti

10» Tačiau, nors šis PAH gydymas yra inovatyvus ir plačiai taikomas visame pasaulyje, jo tamsioji pusė – skausmas, kuris kiekvienam pacientui yra skirtingo intensyvumo ir trukmės, įprastai trunkantis kelias dienas ar savaitę, pakeitus infuzijos vietą. „Deja,

gydant skausmas intensyvėjo ir galiausiai tapo nepakeliamas“, – teigia Rima. Galiausiai moteriai gydymas poodiniu vaistu sukėlė tokius skausmus, kad ji nebegalėjo užsiimti jokia veikla buitėje, sutriko vaisto įsisavinimas, gydymas tapo nebeefektyvus ir liga pradėjo progresuoti.

Priėmė sprendimą intensyvinti gydymą

Kauno klinikų specialistai ieško būdų, kaip dar būtų galima pristabdyti PAH ligos progresavimą jaunai, aktyviai ir drąsiai kovojančiai su gyvenimo iššūkiais pacientei. „Diskutavome su užsienio partneriais iš Amsterdamo bei Ciuricho ir priėmėme sprendimą intensyvinti gydymą, skiriant treprostinilį į veną. Šis vaistas specialia pompa per specialų kateterį yra nuolat tam tikru greičiu leidžiamas į veną. Rima – pirmoji tokį gydymą gaunanti pacientė Lietuvoje“, – pasakoja doc. D. Hoppenot. Tik dėl atsidavusios ir nuolat tobulėjančios gydytojų bei slaugytojų komandos, neskaičiuojančios savo laiko ir pastangų,

sąmoningo ir motyvuoto paciento bei noro kovoti su liga priimtas drąsus apsisprendimas.

„Svarbu paminėti, kad pirmenybė vis tik teikiama poodiniam vaisto lašinimui – taip dažniausiai pasiekiamas geras vaisto efektas ir mažesnė komplikacijų rizika. Į veną leidžiamas treprostinilis skiriamas mažai daliai PAH sergančių – dažniausiai, kai dėl įvairių priežasčių po odinio vaisto pacientas netoleruoja arba liga stipriai progresuoja ir reikia dar labiau intensyvinti PAH gydymą“, – apie gydymo būdus pasakoja docentė.

Skyrus minėtąjį PAH gydymą intraveniniu vaistu, būtina labai nuosekli ir reguliari paciento priežiūra: kateteris perrišamas kas 7 die-

nas, o pompa papildoma nauja vaisto doze kas 24–48 val.

Laukia plaučių transplantacijos

Rima jau daugiau nei treji metai įtraukta į laukiančiųjų plaučių transplantacijos sąrašą, tačiau kol kas dėl plaučių donorų trūkumo transplantacija jai neatlikta. „Per visą laukimo laiką sulaukiau tik vieno kvietimo galimai plaučių transplantacijai, kuri, deja, neįvyko – sako Rima. – Noriu visų paprašyti – padėkime vieni kitiems, būkime herojai ir leiskime, jog stebuklas paliestų jo laukiančius. Kiekvienas pagalvokime apie organų donorystės prasmę ir svarbą, apie tai pasikalbėkime su artimaisiais.“

Kauno klinikų inf.

DISERTACIJOS GYNIMAS

Birželio 20 d. 14 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, LT-50161 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama Jaunės **Ievos Lukošienės** daktaro disertacija „**Storosis žarnos divertikulozė: enterinės nervų sistemos remodeliacijos, genetinių, mitybos ir aplinkos veiksnių poveikio analizė**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Mokslinis vadovas – prof. dr. **Juozas Kupčinskas** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Konsultantas – prof. dr. **Algimantas Tamelis** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. **Ingrida Balnytė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

doc. dr. **Albertas Daukša** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

doc. dr. **Vacis Tatarūnas** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. **Tomas Poškus** (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

dr. **Darius Kalasauskas** (Johaneso Gutenbergo universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslų centras

Birželio 21 d. 14 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, LT-50161 Kaunas), viešame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Mindaugo Urbos** daktaro disertacija „**Skrandžio mikroaplinkos tyrimas: navikinės ir sveikos skrandžio gleivinės mikrobiotos analizė bei dvynių mikrobiotos ir skrandžio gleivinės ypatumų įvertinimas**“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Mokslinis vadovas – prof. dr. **Laimas Virginijus Jonaitis** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – doc. dr. **Donatas Vajauskas** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

prof. habil. dr. **Donatas Stakišaitis** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. **Tomas Vanagas** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

dr. **Ieva Stundienė** (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. habil. dr. **Andrzej Dabrowski** (Balstogės medicinos universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslų centras

Birželio 30 d. 12 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kardiologijos instituto Posėdžių salėje (Sukilėlių pr. 15, LT-50103 Kaunas), viešajame Biologijos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Ingos Andriulės** daktaro disertacija „**Širdies miocitų jautrių TRPM6 ir TRPM7 kanalų nustatymas ir jų raiškos analizė**“ (gamtos mokslai, biologija – N 010).

Mokslinė vadovė – dr. **Regina Mačianskienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Biologijos mokslo krypties taryba:

Pirmininkė – prof. dr. **Vilmantė Borutaitė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Nariai:

prof. habil. dr. **Vaiva Lesauskaitė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. **Dainius H. Pauža** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. **Saulius Šatkauskas** (Vytauto Didžiojo universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

doc. dr. **Virginijus Valiūnas** (Stony Brook universitetas (JAV), gamtos mokslai, biologija – N 010).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslų centras

Liepos 4 d. 14 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Naujausių farmacijos ir sveikatos technologijų centro A-202 auditorijoje (Sukilėlių pr. 13, LT-50162 Kaunas), viešajame Biologijos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Gretos Varkalaitės** daktaro disertacija „**Išsami laisvai cirkuliuojančių nukleorūgščių analizė skrandžio vėžiu sergančių**

pacientų kraujo plazmoje“ (gamtos mokslai, biologija – N 010).

Mokslinė vadovė – prof. dr. **Jurgita Skiecevičienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Biologijos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. dr. **Edgaras Stankevičius** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Nariai:

dr. **Povilas Ignatavičius** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. **Rasa Banienė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. **Arvydas Lubys** (Vilniaus universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. **Ants Kurg** (Tartu Universitetas (Estija), gamtos mokslai, biologija – N 010).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslų centras

Rugpjūčio 31 d. 13 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto prof. J. Žilinsko auditorijoje (A. Mickevičiaus g. 9, LT 44307 Kaunas), viešajame Biologijos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Ramintos Diržiuvienės** daktaro disertacija „**Natrio valproato įtaka eksperimentiniams plaučių augliams**“ (gamtos mokslai, biologija – N 010).

Mokslinė vadovė – prof. habil. dr. **Angelija Valančiūtė** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Biologijos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. dr. **Dainius Haroldas Pauža** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010).

Nariai:

prof. dr. **Edgaras Stankevičius** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, gamtos mokslai, biologija – N 010);

prof. dr. **Vaidas Oberauskas** (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, žemės ūkio mokslai, veterinarija – A 002);

prof. dr. **Janina Tutkuvienė** (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. **Mara Pilmane** (Rygos Stradins universitetas (Latvija), medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslų centras

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba, Akademinių leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną penktadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyi skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:
Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas
Redakcinė kolegija:
Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Vita RIŠKEVIČIENĖ, Veterinarijos fakulteto dekanė
Rolandas STANKEVIČIUS, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslų centro vadovė

Tomas LAPINSKAS, Kauno klinikų direktorius visuomenės sveikatai, mokslui ir studijoms
LSMU Komunikacijos tarnyba, Vidinės ir išorinės komunikacijos skyrius:
Tautvydas BULVIČIUS, tel. 8 37 407433, vt. 5128
Rasa MASIOKAITĖ, tel. 8 37 327264, vt. 5129
Kauno klinikų Komunikacijos tarnyba:
Austė ALEKSANDRAVIČIŪTĖ-ŠVIAŽIENĖ
Jovita GUDELEVIČIŪTĖ

BERLIN-CHEMIE
MENARINI

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:
Raminta NAGELYTĖ
Redakcija:
Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinių leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

INO^{edu} rekomenduoja

Inovatyviosios edukacijos skyriaus puslapyje galite rasti Lietuvos nuotolinio mokymosi tinklo LieDM palaikymo ir plėtos konsorciumo sukurtas paskaitas apie MS Outlook teikiamus privalumus, apverstos klasės moderavimą ir kibernetinio saugumo grėsmes. Kviečiame mokytis Jums patogiu metu ir linkime malonių įspūdžių!

DAUGIAU

VIEŠASIS PRANEŠIMAS

Gegužės 18 d. 10 val. LSMU Gyvulininkystės instituto Gyvūnų veisimo ir reprodukcijos skyriaus mokslo darbuotoja dr. **Rūta Šveistienė** Gyvulininkystės instituto posėdžių salėje (R. Žebenkos g. 12, Baisogala) skaitys viešąjį pranešimą „**Gyvūnų genetiniai tyrimai ir jų reikšmė įgyvendinant pasaulinę gyvūnų genetinių išteklių saugojimo ir tvaraus naudojimo strategiją**“. Maloniai kviečiame dalyvauti.

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSA EITI ŠIAS PAREIGAS 5 METŲ KADENCIJAI:

■ **Moters konsultacijos vadovo** 0,5 et. Akušerijos ir ginekologijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 4139,54 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: pretendentai turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 10 d. įsakymo „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialo vadovams keliami kvalifikaciniai reikalavimai“ Nr. V-574, II skyriaus 17 punkte bei III skyriuje nurodytus kvalifikacinius reikalavimus. Taip pat turėti galiojančią medicinos licenciją, ne mažesnę nei 3 m. praktinio darbo patirtį. Privalumas: vadovaujamo darbo patirtis, mokslo laipsnis.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), veiklos planą, viešųjų ir privačių interesų deklaraciją pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-05-09**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

2022-05-19. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ **Bendrosios praktikos slaugytojo** 1,0 et. Akių ligų klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1134,99 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

■ **Bendrosios praktikos slaugytojo** 2,0 et. (2 x 1,0 et.) Onkologijos ir hematologijos klinikos Hematologijos skyriuje (darbo užmokestis nuo 1259,52 Eur už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendents: Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija ir galiojanti bendrosios praktikos slaugytojo licencija.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas) pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-05-09**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Generalinis direktorius

PRAŠOME LAIKYTI NEGALIOJANČIU

Prašome laikyti negaliojančiu 2022-04-29 „Ave vita“ skelbimą dėl konkurso pagal prof. E. Juozaitytės prašymą, nes darbo vieta yra laikina.

■ **Gydytojo gastroenterologo** 0,25 et. Onkologijos ir hematologijos klinikoje bendrajame personale (darbo užmokestis nuo 1926,04 už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt iki **2022-05-09**. Išsami informacija teikiama tel. 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Generalinis direktorius

Mieli bendruomenės nariai, LSMU Akademinės leidybos skyrius profesionaliai ir kokybiškai teikia šias paslaugas: pažymėjimų, padėkų, blankų, vizitinių kortelių, skrajučių redagavimas, dizainas ir leidyba. Kreipkitės – ir mes padėsime!

LSMU Akademinės leidybos skyrius
El. paštas: leidyba@ismu.lt

Mirtis – tai slenkstis, bet ne pabaiga,
Brangiausi žmonės eina ir palieka...
Tačiau nuo jų nusidriekia šviesa,
Ir atminty gyvi išlieka.

Mirus buvusiam ilgamečiui
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės
Kauno klinikų Neurochirurgijos klinikos
gyd. neurochirurgui Jonui Gėlūnui
nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

Kauno klinikų Neurochirurgijos klinikos kolektyvas

Skaudžią netekties ir gilaus liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame
Chirurgijos klinikos abdominalinės chirurgijos gydytoją
prof. Antaną Mickevičių dėl mylimo Tėvelio mirties.

Kauno klinikų Chirurgijos klinikos darbuotojai

Mirus buvusiai Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės
Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos
gydytojai akušerei-ginekologei Aldonai Danguolei Baltušonienai,
netekties valandą artimuosius nuoširdžiai užjaučia
Kauno klinikų Akušerijos ir ginekologijos klinikos darbuotojai.

Nuėjusi savo gyvenimo kelią, ilsėkitės amžinoje ramybėje...

2022 M. KVIETIMAS STUDENTŲ TYRIMAMS SEMESTRŲ METU

Lietuvos mokslo taryba

Paraiškos priimamos: iki 2022 m. birželio 10 d. 24 val.

Projekto trukmė: 6 mėnesiai

Projekto įgyvendinimo pradžia – ne vėlesnė nei 2022 m. rugsėjo 15 d.

Tikslas – skatinti studentus įsitraukti į aktyvią mokslinę veiklą ir kelti mokslinę kompetenciją, atliekant tyrimų projektus semestrų metu.

Projekto pareiškėjas: studentas pareiškėju būti negali, paraišką **teikia tyrimo vadovas (-ė) kartu su Universitetu.**

Projekto biudžetas: HSCV projektams **1583,97 Eur**
GTMŽ projektams **2355,47 Eur**

Reikalavimai ir svarbios nuostatos pareiškėjams:

- Vykdyti tyrimus gali **I ir II pakopos arba vientisųjų studijų programų studentai** (išskyrus tuos, kurie paraiškų teikimo metu yra pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų pirmųjų kursų studentai), kurių paskutinio semestro visų studijuotų dalykų **įvertinimų svertinis vidurkis yra lygus 8,0 arba didesnis**;
- Tyrimo vadovas (-ė) turi turėti mokslo (meno) **daktaro laipsnį**;
- **Tas pats tyrimų vadovas ir tas pats studentas** gali būti nurodytas **tik vienoje paraiškoje** pagal kvietimą;
- Studento mokslinio tiriamojo darbo intensyvumas projekte turi būti **ne mažesnis kaip 80 akademinių val. per mėnesį**;
- Projekto išlaidos apmokamos taikant **fiksuotuosius įkainius ir fiksuotąją normą**;
- Paraišką su priedais teikia tyrimo vadovas pildydamas formą elektroninėje sistemoje <https://junks.lmt.lt>;
- Pasibaigus projektui, studentas privalės pateikti Tarybos nustatytos formos projekto **mokslinės veiklos** (meno tyrimų) **ataskaitą, pristatyti žodinį pranešimą** Tarybos rengiamoje studentų konferencijoje bei **pateikti pranešimo santrauką**.

Kartu su paraiška būtina pateikti:

- Vykdančiosios institucijos raštas dėl projekto vykdymo užtikrinimo (pagal pridedamą formą).
- Dokumentą, patvirtinantį tyrimų vadovo įgytą mokslo daktaro laipsnį.
- Studento paskutinio semestro studijų pažymą (pagal pridedamą formą).

Paraiškų vertinimo kriterijai (GTMŽ):

1. **Studento mokslinės veiklos aktyvumas** (didžiausias galimas balas – 30);
 2. **Mokslinio tyrimo projekto parengimo kokybė** (didžiausias galimas balas – 10).
- Minimali privaloma balų suma – 10.

Paraiškų vertinimo kriterijai (HSCV):

1. **Mokslinio tyrimo projekto parengimo kokybė ir tema** (didžiausias galimas balas – 40).
 2. **Studento mokslinės veiklos aktyvumas** (didžiausias galimas balas – 20).
- Minimali privaloma balų suma – 20.

Daugiau informacijos apie kvietimą [LMT svetainėje](https://junks.lmt.lt).

Plėtos tarnybai iki 2022 m. gegužės 27 d. pateikti siūlymą dėl projekto el. būdu LSMU [PDVS sistemoje](https://junks.lmt.lt).

LSMU Plėtos tarnyba

Agnė Dorelaitienė, Projektų vadovė
Tel. 8 37 327303, viet. 5477, mob. tel. 8 699 45368
El. paštas: agne.dorelaitiene@ismuni.lt

Gerbiame skaitytojai, informaciją, kurią pageidaujate paskelbti artimiausiam savaitraštyje „Ave vita“, reikėtų atsiųsti avevita@ismuni.lt iki antradienio 17 val. (jeigu trečiadienis yra poilsio diena, informacijos lauktume iki antradienio 12 val.). Vėliau gautos medžiagos bus publikuojamos kitos savaitės numeryje.
„Ave vita“ redakcija